

UDK: 338.48:004

ORCID: 0009-0003-9158-4012

**TAKOMILLASHGAN TURIZM PLATFORMASI: RAQAMLI EKOTIZIM
ASOSIDA TURISTIK XIZMATLARNI INTEGRATSIYALASH VA
MA'LUMOTLARGA TAYANGAN BOSHQARUV METODIKASI**

Qiyomiddinova Lobar Nursayid qizi

*Muassasa: Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti, "Axborot texnologiyalari"
kafedra 4-kurs talabasi*

Email: lobarqiyomiddinova07@gmail.com

Ilmiy rahbar: Niyazov Feruz Xushboqovich

Email: bornils1995@gmail.com

Kalit so'zlar: turizm platformasi, raqamli transformatsiya, smart tourism, yagona ekotizim, ma'lumotlar integratsiyasi, sun'iy intellekt, Big Data, raqamli gid, axborot xavfsizligi, foydalanuvchi tajribasi.

Annotatsiya: Mazkur maqolada turizm sohasida raqamli transformatsiya sharoitida "takomillashgan turizm platformasi" tushunchasi ilmiy-nazariy va amaliy jihatdan tahlil qilinadi. Xususan, turistik xizmatlarni yagona raqamli ekotizimda jamlash, transport va madaniy obyektlar bilek tizimlari, joylashtirish vositalari, gid/xizmat ko'rsatuvchilar hamda davlat axborot tizimlari bilan o'zaro integratsiya qilish; ma'lumotlar asosida turist oqimlarini tahlil qilish va personallashtirilgan marshrutlarni shakllantirish; platforma xavfsizligi va shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish talablari bo'yicha metodik yondashuv taklif etiladi. Maqolada O'zbekistonda milliy turizm yagona platformasini ishga tushirish bo'yicha normativ-huquqiy hujjatlar konteksti ham hisobga olinib, takomillashgan platforma modeli uchun modul arxitekturasini, baholash mezonlari (usability va qabul qilinish ko'rsatkichlari) hamda joriy etish bosqichlari yoritib beriladi. [3]

Ключевые слова: туристическая платформа, цифровая трансформация, smart tourism, единая экосистема, интеграция данных, искусственный интеллект, Big Data, цифровой гид, информационная безопасность, пользовательский опыт.

Аннотация: В статье анализируется концепция «усовершенствованной туристической платформы» в условиях цифровой трансформации туризма. Рассматриваются принципы объединения туристических услуг в единую цифровую экосистему, интеграция с транспортными и билетными системами, сервисами размещения, поставщиками услуг и государственными информационными системами, а также внедрение аналитики туристических потоков и персонализированных маршрутов на основе данных. Отдельное внимание уделено требованиям информационной безопасности и защите персональных данных, а также методике оценки удобства использования и принятия платформы пользователями. Учитывается

нормативный контекст Узбекистана по запуску национальной единой туристической платформы. [3]

Keywords: *tourism platform, digital transformation, smart tourism, unified ecosystem, data integration, artificial intelligence, big data, digital guide, information security, user experience.*

Abstract: *This paper examines the concept of an “enhanced tourism platform” in the context of tourism digital transformation. It proposes a methodological approach to consolidating tourism services into a unified digital ecosystem, integrating transport and ticketing systems, accommodation and service providers, and public-sector information systems, and enabling data-driven analytics for tourist flows and personalized itineraries. The study also outlines information security and personal data protection requirements, and suggests evaluation criteria for usability and user acceptance. The national regulatory context of Uzbekistan’s unified tourism platform rollout is considered as a practical reference point. [3]*

KIRISH

Turizm sohasi “axborotga to‘yingan” xizmatlar ekotizimi bo‘lib, sayohatning deyarli barcha bosqichlarida (rejalash → yo‘lga chiqish → joylashish → tajriba → qayta aloqa) ma’lumotlarni izlash, solishtirish, xarid qilish, navigatsiya, xavfsizlik, hamkorlik va baholash jarayonlari ustunlik qiladi. Shu sababli raqamli transformatsiya turizmni nafaqat marketing kanali sifatida, balki boshqaruv, logistika, xizmatlar sifati va barqarorlik (sustainability) uchun ham tayanch mexanizmga aylantirmoqda.

Xalqaro yondashuvlarda “aqlli (smart) yo‘nalish/destinatsiya” g‘oyasi turizmning to‘liq sikli bo‘ylab texnologiya, innovatsiya, barqarorlik, inkluzivlik va foydalanish qulayligini strategik ravishda uyg‘unlashtirishni markaziy tamoyil sifatida oladi. Bu esa “platforma”ni oddiy katalog yoki bronlash sahifasi emas, balki ko‘p tomonlama (tourist–biznes–davlat–madaniy muassasa) hamkorlikni ta‘minlaydigan raqamli infratuzilma sifatida ko‘rishni talab etadi.

Yevropa amaliyotida turizmning raqamli o‘tishi masalasiga alohida e‘tibor qaratilib, ma’lumotlar almashinuvi va ishonchli integratsiya mexanizmlarini kuchaytiruvchi “turizm uchun umumiy ma’lumotlar makoni (data space)” konsepsiyasi ilgari surilmoqda. Mazkur yondashuv turizm ekotizimining samaradorligi, “yashil” transformatsiya va raqamli xizmatlar chuqurlashuvi uchun data-driven instrumentlarni kengaytirish niyatini aks ettiradi.

Milliy kontekstda esa O‘zbekistonda turistik xizmatlarni raqamlashtirish va yagona platformaga birlashtirish bo‘yicha aniq normativ bosqichlar belgilangan. Xususan, Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 7-dekabrda 820-son qarori turizm sohasidagi xizmatlarni yagona platformada jamlash (masofadan turib joylashtirish vositalarini band qilish, turoperator/turagent xizmatlari, transport ijarasi, gid va taksi xizmatlari va boshqalar) g‘oyasini institutsional tarzda qo‘llab-quvvatlaydi. Qarorda, shuningdek, platforma ma’lumotlarini ko‘p tilli qilish (xorijiy tillarga tarjima), transport va madaniy obyektlarga kirish chiptalarini sotib olish tizimlari bilan integratsiya kabi yo‘nalishlar ham ko‘zda tutiladi.

Keyingi bosqich sifatida Prezidentning 2025-yil 19-noyabrdagi PQ-348-son qarorida 2026-yil 1-iyuldan milliy turizm yagona platformasi va mobil ilova orqali bir qator yirik funksiyalarni ishga tushirish belgilangan: chet ellik turist roziligi asosida chegarada yig'iladigan ma'lumotlarni turistik elektron SIM bilan bog'lash va vaqtincha ro'yxatdan o'tkazishni proaktiv shaklda bajarish; integratsiyalashgan transport asosida sayohat yo'nalishini tuzish va chiptalarni onlayn xarid qilish; muzeylar va turizm obyektlari uchun yagona chipta tizimi; raqamli gid (interaktiv xarita, audiovideo yordamchi, onlayn translyatsiya); hamda 2026-yil yakuniga qadar turist oqimlari va xohishlarini tahlil qilishga yo'naltirilgan sun'iy intellekt va katta ma'lumotlar (Big Data) tahlili tizimini joriy etish.

Shu asosda mazkur maqolaning maqsadi "takomillashgan turizm platformasi" uchun metodik model taklif qilishdan iborat: (1) platformani modul (funktional bloklar) asosida loyihalash; (2) integratsiya va data-governance talablarini aniqlash; (3) axborot xavfsizligi va shaxsiy ma'lumotlar himoyasi bo'yicha talablarni dizaynga kiritish; (4) platforma samaradorligini baholash mezonlari va indikatorlarini ishlab chiqish.

Tadqiqot metodologiyasi

Tadqiqot dizayni "artefakt" (ya'ni platforma modeli) yaratish va uni baholashga yo'naltirilgan amaliy-metodik yondashuvga tayanadi. Axborot tizimlari tadqiqotida bunday yondashuv design science paradigmasi bilan hamohang bo'lib, muammo identifikatsiyasi → yechim maqsadlarini belgilash → dizayn va ishlab chiqish → namoyish/validatsiya → baholash → natijani kommunikatsiya qilish ketma-ketligini nazarda tutadi.

Metodik jarayon quyidagi bloklarda mantiqan qurildi:

Birinchi blok turizm "foydalanuvchi yo'li" (user journey) bo'yicha talablarni yig'ishga qaratildi: platformaning sayohatdan oldin (rejalash va bron), sayohat paytida (navigatsiya, chipta, gid, xavfsizlik) va sayohatdan keyin (baholash, qayta aloqa, tavsiya) bosqichlarida qanday qiymat (value) berishi aniqlashtirildi. Bu bosqichda xalqaro "smart destinatsiya" konsepsiyasi, raqamli transformatsiya bo'yicha global tendensiyalar hamda milliy normativ hujjatlardagi funksional talablar taqqoslandi.

Ikkinchi blok platformani ishlab chiqish sikliga (SDLC) mos ravishda: rejalash, tahlil, dizayn, ishlab chiqish, test, joriy etish va texnik xizmat bosqichlari bo'yicha boshqaruv mexanizmini belgilashni ko'zda tutdi. SDLC yondashuvi bosqichlarni takrorlanadigan va natijasi o'lchanadigan (deliverable) formatda boshqarish imkonini beradi.

Uchinchi blok baholash metodikasini shakllantirdi. Platforma samaradorligi ikki qatlamda o'lchanishi taklif qilindi:

Birinchisi usability — ya'ni foydalanuvchi belgilangan maqsadga qanchalik samarali (effectiveness), tejamkor (efficiency) va qoniqarli (satisfaction) erishishi. Bu ta'rif NIST glossariyida ISO 9241-11:2018 mezonlari asosida keltiriladi. Usabilityni tezkor va arzon baholash uchun System Usability Scale (SUS) kabi 10 bandli so'rovnomadan foydalanish mumkinligi (subyektiv umumiy baholash uchun) adabiyotlarda keng qo'llanadi.

Ikkinchisi qabul qilinish (acceptance) va amaliy foydalanish niyati bo'lib, buni Technology Acceptance Model (TAM) doirasidagi "foydalilik" (perceived usefulness) va "foydalanish qulayligi" (perceived ease of use) konstruktleri orqali o'lchash mumkin.

Qo'shimcha ravishda, platforma tavsiya qilinishi va sodiqlikni (loyalty) baholashda NPS kabi mijoz tajribasi metrikalaridan foydalanish amaliyoti mavjud.

Takomillashgan platforma modeli

Takomillashgan turizm platformasini “yagona kirish nuqtasi” (single entry point) sifatida talqin qilish taklif etiladi: turistlar, xizmat ko'rsatuvchilar (mehmonxona, gid, transport, turoperator) va davlat/munitsipal tizimlar o'rtasida axborot almashinuvi hamda tranzaksiyalarni yagona standart orqali boshqaradigan ekotizim. Mazkur talqin turizmning raqamli transformatsiyasi platformalar, onlayn to'lovlar, xizmatlar integratsiyasi kabi omillar bilan jadallashayotgani haqidagi yondashuvlar bilan mos keladi.

Taklif etilayotgan model uch darajali arxitekturaga tayangan holda izohlanadi:

Xizmatlar darajasi: turist uchun ko'rinadigan funksiyalar (bronlash, chipta, marshrut, gid, aloqa, shikoyat/feedback). Bu qatlam milliy hujjatlarda belgilangan yagona chipta, raqamli gid, transport integratsiyasi kabi funksiyalarni “safar” logikasida birlashtiradi.

Integratsiya va ma'lumotlar darajasi: turizm subyektlari reyestrlari, transport chipta tizimlari, muzey va madaniy obyektlar kirish tizimlari, soliq va billing mexanizmlari kabi manbalar bilan API orqali bog'lanish. Bu yerda 2024-yildagi 820-son qarorda nazarda tutilgan integratsiya yo'nalishlari (transport tizimlari, “O'zbekiston temir yo'llari” va “Uzbekistan airways” kabi tashuvchilarning e-chipta tizimlari, madaniy obyektlar bilek tizimlari, marketplace reyestri va soliq tizimlari) platformaning “skeleti” sifatida ko'riladi.

Analitika va boshqaruv darajasi: turist oqimlarini (toifa va segmentlar bo'yicha) tahlil qilish, talab prognozi, personallashtirilgan taklif va marshrutlar, narx shakllanishi va resurs taqsimoti bo'yicha qarorlarni qo'llab-quvvatlovchi modul. Bu yondashuv 2026-yil yakuniga qadar AI va Big Data tahlili tizimini joriy etish haqidagi normativ vazifa bilan to'g'ridan-to'g'ri uyg'unlashadi.

Amaliy modul konsepsiyasi sifatida platformani quyidagi funksional bloklarda (modullarda) loyihalash maqsadga muvofiq:

Turist identifikatsiyasi va rozilik (consent) moduli: chet ellik turist roziligi asosida ma'lumotlarni bog'lash, ro'yxatdan o'tish jarayonini soddalashtirish; bu talablar Prezident qarorida alohida qayd etilgan.

Marshrut va transport moduli: barcha transport turlari integratsiyasi asosida yo'l tanlash, chiptani band qilish va sotib olish.

Yagona chipta va madaniy obyektlar moduli: muzeylar va obyektlarga kirish chiptalarini onlayn xarid qilish; mazkur integratsiya yo'nalishi milliy qarorlarda aniq belgilangan.

Raqamli gid moduli: interaktiv xarita, audiovideo yordamchi va onlayn translyatsiya orqali obyektlar haqida axborot berish.

Joylashtirish va xizmatlar “market” moduli: mehmonxona va boshqa joylashtirish vositalarini padron tavsifi bilan band qilish, baholash va feedback; turagent/turoperator paketlarini ko'rsatish. 820-son qaror platformaning aynan shunday xizmatlarni masofadan turib taklif etishini ko'zda tutadi.

Integratsiya ekotizimi moduli: global bronlash servislariga ulanish. Xususan, 2026-yil 9-yanvardagi 6-son qarorda “Ziyorat turizmi” modulini yaratish hamda Traveloka, Agoda va

Booking.com bilan integratsiya yo‘nalishi ko‘zda tutilgani modelning xalqaro interoperabilitet qiymatini oshiradi.

NATIJALAR

Metodik model natijasi sifatida “takomillashgan turizm platformasi”ni baholash uchun quyidagi indikatorlar tizimini taklif etish mumkin:

Operatsion natijadorlik: ro‘yxatdan o‘tish va “safar”ni rejalash vaqti (time-to-plan), chipta/bron operatsiyalarining muvaffaqiyat darajasi (success rate), xizmat ko‘rsatishning proaktivligi (masalan, ro‘yxatdan o‘tish jarayonining avtomatlashtirilishi) kabi ko‘rsatkichlar. Bunday indikatorlar 2026-yildan platformada proaktiv ro‘yxatga olish, transport integratsiyasi, onlayn chipta va gid xizmatlarini yo‘lga qo‘yish kabi vazifalar bilan bevosita bog‘liq.

Foydalanuvchi tajribasi: usability ISO-9241-11 mezonlari (samaradorlik–tejamkorlik–qoniqish) doirasida, SUS kabi qisqa so‘rovnoma bilan “global” baho olish. Bu yondashuv platformaning real foydalanuvchi uchun qulayligini tezkor o‘lchashga imkon beradi.

Qabul qilinish va barqaror foydalanish: TAM asosida “foydalilik” va “qulaylik” ko‘rsatkichlari; shuningdek, tavsiya ehtimoli (NPS) orqali xizmatni boshqalarga tavsiya qilishga tayyorlik.

Analitika sifati: turist oqimlarini segmentlash, talab prognozi va personallashtirilgan marshrutlar algoritmlarining aniqligi/foydaliligi. AI turizmدا innovatsiya va barqarorlikni kuchaytirish vositasi bo‘lishi mumkinligi OECD darajasida ham muhokama qilinadi; shu bois analitika modulida “foydalilik” va “risk”ni birga boshqarish (bias, etik muammolar, shaffoflik) talab etiladi.

Axborot xavfsizligi va huquqiy muvofiqlik: platforma shaxsiy ma’lumotlarni (pasport ma’lumotlari, joylashuv, to‘lovlar, sayohat tarixi) qayta ishlashi mumkinligi sababli xavfsizlik “dizaynning ichida” bo‘lishi shart. Veb-ilovalar xavfsizligi bo‘yicha OWASP Top 10 hujjati eng muhim risklar bo‘yicha xabardorlik standarti sifatida ko‘p qo‘llanadi va xavfsiz kodlash madaniyatini joriy qilishda tayanch bo‘lishi mumkin.

Milliy huquqiy talablar nuqtayi nazaridan, “Shaxsiy ma’lumotlar to‘g‘risida”gi qonunda transchegaraviy uzatishga cheklovlar qo‘yilishi mumkinligi qayd etiladi; shu kabi talablar turizm platformasining bulut infratuzilmasi va ma’lumotlar joylashuvi (data residency) tanloviga bevosita ta’sir qiladi. Bundan tashqari, O‘zbekistonda fuqarolarning shaxsiy ma’lumotlarini internet orqali qayta ishlashda ularni mamlakat hududida joylashgan texnik vositalarda saqlashga oid “maxsus shartlar” (data localization) mavjudligi ham rasmiy sharhlarda keltiriladi; bu platforma arxitekturasida mahalliy data-markaz, reyestr va audit mexanizmlarini talab qiladi.

MUHOKAMALAR

Takomillashgan turizm platformasi g‘oyasi amaliyotda “birlashtirish” (aggregation) bilan cheklanib qolmasligi kerak: ma’lumotlar boshqaruvi, interoperabilitet va ishonch (trust) yondashuvlari platformaning haqiqiy “transformatsion” qiymatini belgilaydi. Yevropa Komissiyasining turizm uchun umumiy ma’lumotlar makoni bo‘yicha kommunikatsiyasida data space turizm ekotizimining raqamli chuqurlashuvi va barqarorlik o‘tishi uchun tayanch instrument sifatida ko‘riladi — bu, o‘z navbatida, platformalarda standartlar, governance, ma’lumotlar almashinuvi modeli va iqtisodiy rag‘batlarning muhimligini ko‘rsatadi.

Ikkinchi muhim masala — inson kapitali va “raqamli savodxonlik”dir. Turizm platformasi qanchalik takomil bo‘lmasin, uni real sektor subyektlari (mehmonxona, gid, turoperator) va turistlarning digital ko‘nikmalari yetarli bo‘lmasa, xizmat sifati pasayishi mumkin. UNESCO talqinida raqamli savodxonlik — raqamli texnologiyalar orqali axborotni xavfsiz va to‘g‘ri yaratish, baholash, boshqarish, almashish qobiliyatlarini o‘z ichiga oladi; bu ko‘nikmalar turizm platformasidan samarali foydalanishning “insoniy” asosi hisoblanadi. Turizm ishchi kuchini raqamli kelajakka tayyorlash masalasi OECD tahlillarida ham turizm ekotizimining barqarorligi va raqamli yetukligi bilan bog‘liq yo‘nalish sifatida ko‘rsatiladi.

Uchinchi masala — AI va Big Data modulining mas’uliyatli joriy etilishi. PQ-348 qarorida turist oqimlari, xohishlar va personallashtirilgan takliflarni yaratishga oid vazifalar belgilangan bo‘lsa-da, bunday tahlil tizimlari “ma’lumot sifati”, “bias”, “shaffoflik” va “maxfiylik” muammolarini keltirib chiqarishi mumkin. OECDning AI va turizm bo‘yicha siyosiy hujjati ham aynan imkoniyatlar bilan birga risklar va siyosiy implikatsiyalarni muhokama qiladi; shu sababli analitika moduli uchun audit, monitoring va etik nazorat mexanizmlari metodikaning ajralmas qismi bo‘lishi lozim.

XULOSA

Maqolada takomillashgan turizm platformasini yaratish va joriy etish bo‘yicha metodik model taklif qilindi va u quyidagi konseptual xulosalarni beradi.

Birinchidan, turizmning raqamli transformatsiyasi platformalarni oddiy “online katalog” darajasidan smart ekotizim darajasiga olib chiqmoqda; bunda turizmning to‘liq sikli bo‘ylab qiymat yaratish (rejalashdan tortib post-travel feedbackgacha) markaziy rol o‘ynaydi.

Ikkinchidan, O‘zbekistonda milliy turizm yagona platformasini bosqichma-bosqich joriy etish bo‘yicha qarorlar (820-son VM qarori; PQ-348; 6-son VM qarori) turistik xizmatlar integratsiyasi, yagona chipta, raqamli gid, transport integratsiyasi hamda AI/Big Data analitikasi kabi funksiyalarni normativ darajada mustahkamlaydi va takomillashgan platforma modeli uchun amaliy yo‘l xaritasini beradi.

Uchinchidan, platforma samaradorligini faqat funksiyalar soni bilan emas, balki usability (ISO 9241-11), qabul qilinish (TAM), hamda sodiqlik/tavsiya (NPS) kabi ko‘rsatkichlar orqali kompleks baholash maqsadga muvofiq.

To‘rtinchidan, shaxsiy ma’lumotlar himoyasi va kiberxavfsizlik talablari platformaning “arxitektura qarori” bo‘lib, ularni dizayn bosqichidanoq (privacy-by-design, security-by-design) kiritish zarur; bunda O‘zbekistondagi shaxsiy ma’lumotlar bo‘yicha cheklovlar va OWASP risklari orientir bo‘lib xizmat qilishi mumkin.

ADABIYOTLAR:

- 1.UN Tourism. Digital Transformation (smart destinations konsepsiyasi).
- 2.European Commission. The digital transition of tourism.
- 3.International Telecommunication Union. Smart tourism: A path to more secure and resilient destinations (smart destinatsiya “pillarlari”).
- 4.European Commission. Communication on a common European data space for tourism.
- 5.OECD. Preparing the Tourism Workforce for the Digital Future.

- 6.OECD. Artificial Intelligence and tourism: G7/OECD policy paper.
- 7.O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi. 820-son (07.12.2024): turizm xizmatlarini yagona platformaga birlashtirish chora-tadbirlari.
- 8.O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti. PQ-348 (19.11.2025): milliy turizm yagona platformasi va mobil ilova funksiyalari, 2026-07-01dan joriy etish.
- 9.O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi. 6-son (09.01.2026): “Ziyorat turizmi” moduli va xalqaro platformalar bilan integratsiya rejasi.
- 10.UZINFOCOM. Yagona milliy turistik platforma loyihasi tavsifi (modullar, monitoring, xavfsizlik va boshqaruv yo‘nalishlari).
- 11.O‘zbekiston Respublikasi qonuni. “Shaxsiy ma’lumotlar to‘g‘risida” (transchegaraviy uzatish bo‘yicha cheklov imkoniyati).
- Uzbekistan Embassy (rasmiy sharh). Shaxsiy ma’lumotlar bo‘yicha maxsus shartlar va data localization talabi haqida.
- 12.OWASP. OWASP Top Ten (web-ilovalar xavfsizligi uchun eng muhim risklar bo‘yicha xabardorlik standarti).
- 13.NIST Glossary. Usability (ISO 9241-11:2018 asosida).
- 14.Brooke, J. System Usability Scale (SUS) — 10 bandli usability shkalasi.
- 15.Davis, F.D. (1989). Technology Acceptance Model (foydalilik va qulaylik konstrukti).
- 16.IBM. Net Promoter Score (NPS) — mijoz tajribasi va sodiqlik metrikasi.
- Artificial Intelligence and tourism: G7
https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2024/12/artificial-intelligence-and-tourism_41e7f157/3f9a4d8d-en.pdf?utm_source=chatgpt.com
Brussels, 20.7.2023 C(2023) 4787 final COMMUNICATION ...
https://single-market-economy.ec.europa.eu/system/files/2023-07/C_2023_4787_1_EN_ACT_part1_v4.pdf?utm_source=chatgpt.com
Digital transition of tourism - Mobility and Transport
https://transport.ec.europa.eu/tourism/transition-eu-tourism/digital-transition-tourism_en?utm_source=chatgpt.com
Digital Transformation
https://www.untourism.int/digital-transformation?utm_source=chatgpt.com
- 820-сон 07.12.2024. Turizm sohasini raqamlashtirish va ...
https://lex.uz/uz/docs/-7252698?utm_source=chatgpt.com
- 820-сон 07.12.2024. Turizm sohasini raqamlashtirish va turistik xizmatlarni yagona platformaga birlashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida
<https://lex.uz/uz/docs/-7252698>
- O‘zbekiston Respublikasi Turizm qo‘mitasi faoliyatini tashkil etish va turizm sohasini jadal rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida
<https://president.uz/oz/lists/view/8692>
- A Design Science Research Methodology for Information ...
https://indico.cern.ch/event/1542774/contributions/6494311/attachments/3080345/5465431/Pefferes_2007_A%20Design%20Science%20Research%20Methodology%20for%20Information%20Systems%20Research.pdf?utm_source=chatgpt.com

What is the Software Development Lifecycle (SDLC)?

https://www.ibm.com/think/topics/sdlc?utm_source=chatgpt.com

Usability - Glossary - CSRC - NIST

https://csrc.nist.gov/glossary/term/usability?utm_source=chatgpt.com

SUS - A quick and dirty usability scale

https://digital.ahrq.gov/sites/default/files/docs/survey/systemusabilityscale%2528sus%2529_comp%255B1%255D.pdf?utm_source=chatgpt.com

Perceived Usefulness, Perceived Ease of Use, and User ...

https://parsmodir.com/wp-content/uploads/2018/11/TAM-Davis-1989.pdf?utm_source=chatgpt.com

What is Net Promoter Score (NPS)?

https://www.ibm.com/think/topics/net-promoter-score?utm_source=chatgpt.com

6-сон 09.01.2026. “Umra plyus” ziyorat turizmi dasturini ...

https://lex.uz/uz/docs/-7981827?utm_source=chatgpt.com

OWASP Top Ten

https://owasp.org/www-project-top-ten/?utm_source=chatgpt.com

LRU-547-сон 02.07.2019. On personal data

https://lex.uz/docs/4831939?utm_source=chatgpt.com

New approaches to personal data in Uzbekistan: security ...

https://www.uzembassy.uk/news/881?utm_source=chatgpt.com

What you need to know about literacy

https://www.unesco.org/en/literacy/need-know?utm_source=chatgpt.com

[36] Preparing the Tourism Workforce for the Digital Future

https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2021/06/preparing-the-tourism-workforce-for-the-digital-future_06211c0f/9258d999-en.pdf?utm_source=chatgpt.com

Smart tourism: A path to more secure and resilient ...

https://www.itu.int/dms_pub/itu-t/opb/tut/T-TUT-SMARTCITY-2022-07-PDF-E.pdf?utm_source=chatgpt.com

Проект E-Mehmon

<https://uzinfocom.uz/uz/projects/milliy-turizm-yagona-platformasi-uz-latin-11>